

jaagt Michaël voort, groot in zijn mannelijke kracht en zuiver gemoed, zwaaiend boven zijn hoofd het vlammend zwaard.

Landschap en stilleven vergeet hij intusschen niet en in deze beide vinden wij hetzelfde streven naar vereenvoudiging en verinnerlijking terug. Detaillering blijft achterwege. Van een landschap geeft hij aan, wat hem het belangrijkste schijnt en houdt dat binnen groote vormen. Zijn kleur, ook daarin, heeft iets eigens; zij heeft een wonderlijke gloed en soms iets brandends. Misschien zijn daar boven te stellen zijn landschap-teekeningen in zwart en wit, welke een zeer bijzondere stemming bezitten. In zijn stilleven is verwantschap met zijn broeder Piet herkenbaar; beide willen het wezenlijke der dingen weergeven en zoeken naar een decoratieve werking van het vlak. Zoowel in de landschappen als in de stilleven is ook de invloed van Cézanne te herkennen, nu eens meer dan eens minder en die invloed blijft zichtbaar ook in meer recente stilleven, zoals in dat met de witte vaas en de appelen uit 1925, een van zijn schoonste, nu eigendom — met veel ander werk van Wiegman — van den heer H. Nelissen in Bilthoven. Maar nooit is die invloed een navolging; er is slechts de bevruchting door een idee, welke geheel zelfstandig is verwerkt. Evenals in de landschappen en stilleven streeft hij er in zijn portretten naar om het essentiele van elk wezen vast te leggen en ook daarin offert hij het détail en het picturale uiterlijk aan zijn doel om te doen voelen, wat het innerlijk van den mensch is.

In 1922 trekt Wiegman naar Frankrijk en strijkt neer ergens op het platteland, in Fleury-en-Bière. Er is daar een kleine Romaansche kapel en door dat kleine, schoone bouwwerk aangetrokken nam Wiegman op zich om daarin wandschilderingen te maken, als onderwerpen waarvoor hij koos de Emmaüsgangers en de Vermenigvuldiging der Brooden. Dit was zijn eerste wandschildering en hier had hij gelegenheid om het moeilijk probleem op te lossen: hoe dit toch te doen op een moderne wijze, d.i. zonder een valsch, gewild archaïsme of classicisme en desondanks het werk te doen aansluiten bij het oude bouwwerk. Ik ken deze wandschildering niet en mag er dus niet over oordeelen op grond alleen van een foto. Maar voor zoover ik daaruit zien kan, past Wiegman's eenvoudige en gevoelige conceptie zich aan bij den rustigen Romaanschen bouw. In dit kapelletje, waar eens niemand minder dan Richelieu de mis deed, werkte Wiegman negen maanden aan deze wandschildering. Bovendien maakte hij veel landschap en figuur daar in het bloesemend Fleury in het voorjaar.

Na Fleury was het Bretagne, dat hij bezocht, in 1923; men kent de reeks van landschappen, daarvan meegebracht en die voor een groot deel aanwezig waren op Wiegman's tentoonstelling in het Stedelijk Museum in 1926. Daar aan de „smaragdkust" vonkte de kleur zijner schilderijen op tot een branding soms van diep bruin, blauw en groen. Bovendien